

Onderwerp

Behoud van ondernemerschap, kwaliteit en gelijke kansen

Samenvatting

Als ondernemer in de kinderopvang met ruim 21 jaar ervaring steun ik de ambitie om kinderopvang eenvoudiger en betaalbaarder te maken. Maar de manier waarop dit wetsvoorstel is vormgegeven – met de DAEB-status en toepassing van de Wet normering topinkomens (WNT) – legt de lasten eenzijdig bij ondernemers en beperkt het ondernemerschap. Dit bedreigt de kwaliteit, innovatie en gelijkheid binnen de sector.

Toelichting

Na 21 jaar ondernemerschap in de kinderopvang voel ik de noodzaak om mijn zorgen te delen over de richting die het beleid inslaat. Ik heb mijn organisatie vanaf nul opgebouwd en in de loop der jaren uitgebouwd naar acht locaties met 180 medewerkers. Ondanks crises en tegenslagen heb ik steeds opnieuw geïnvesteerd in kwaliteit, personeel en faciliteiten. Mijn all-inclusive formule is trendsetkend geweest en mijn kwaliteit wordt door de GGD als voorbeeld van goede praktijk gebruikt.

Het nieuwe financieringsstelsel heeft begrijpelijke doelen: eenvoud voor ouders, zekerheid over kosten, en het voorkomen van terugvorderingen. Maar de uitvoering zoals nu voorgesteld heeft grote negatieve consequenties voor ondernemers in de kinderopvang.

1. Beperkingen door DAEB en WNT

Het aanmerken van kinderopvang als dienst van algemeen economisch belang (DAEB) en het onderbrengen onder de Wet normering topinkomens (WNT) beperkt ondernemers in hun vrijheid om te ondernemen, te investeren en een passend inkomen te verdienen.

De overheid bepaalt straks indirect hoeveel een ondernemer mag verdienen, terwijl het volledige ondernemingsrisico en de verantwoordelijkheid voor personeel, kwaliteit en continuïteit bij ons blijft liggen. Dat is een onevenwichtige verhouding.

Feitelijk ontstaat hiermee een vorm van verkapte loondienst van de overheid: ondernemers behouden alle verantwoordelijkheden, verplichtingen en risico's van een zelfstandig bedrijf, maar krijgen nauwelijks ruimte om een passende beloning of winst te realiseren. In principe mogen we nog wel winst maken, maar de overheid bepaalt straks feitelijk hoeveel dat mag zijn. Daarbij lijkt het aannemelijk dat de winstbegrenzing zal worden gebaseerd op het eigen vermogen in plaats van de omzet, wat ondernemers met een gezonde bedrijfsvoering juist extra benadeelt.

In de praktijk betekent dit dat ondernemers die jarenlang hebben geïnvesteerd in kwaliteit en innovatie, financieel worden beknot. Dit ontmoedigt ondernemerschap en vergroot de afhankelijkheid van overheidsbeleid.

2. Risico op ongelijkheid tussen kinderen

Mijn formule is all-inclusive en gericht op gelijke kansen. Ik weiger onderscheid te maken tussen kinderen, bijvoorbeeld door het ene kind wél een warme maaltijd of extra activiteit te bieden en het andere niet, omdat dat binnen of buiten de DAEB-financiering valt.

Het voorstel creëert daarmee het risico van uitsluiting binnen een voorziening die juist inclusief hoort te zijn.

Wanneer ondernemers straks alleen buiten de DAEB nog enige ruimte hebben om een gezonde marge te behalen, ontstaat bovendien een perverse prikkel om onderscheid te maken tussen pakketten of vormen van opvang. Dat is niet wat ondernemers willen, maar wat zij door de regelgeving feitelijk worden gedwongen te doen. Dit risico verdient serieuze aandacht, omdat het haaks staat op de uitgangspunten van gelijke kansen en inclusieve kinderopvang.

3. Oneerlijke verschuiving van verantwoordelijkheid

De voorgestelde maatregelen lijken een reactie op de toeslagenaffaire – een probleem dat is ontstaan door fouten in overheidsbeleid, niet door

ondernemers. Nu worden ondernemers geconfronteerd met strengere regels, inkomensbeperkingen en een vergrote administratieve last, terwijl onze rol feitelijk gelijk blijft.

Wij blijven verantwoordelijk voor pedagogische kwaliteit, veiligheid, personeel en continuïteit, en binnen de DAEB kunnen daar ook middelen voor worden gereserveerd. De beperking zit echter niet in de mogelijkheid om te investeren in kwaliteit, maar in de ruimte die ondernemers houden om een marktconforme beloning of winst te realiseren voor het ondernemingsrisico dat zij dragen.

Daarnaast leeft bij velen het beeld dat ondernemers in de kinderopvang “verdienen aan publiek geld”. Dat beeld is onjuist. Wij leveren een dienst – kinderopvang – waarvoor ouders via de overheid worden ondersteund in de kosten. De financiering verandert, maar de aard van de dienstverlening niet. De overheid betaalt niet de ondernemer, maar neemt de financiële tussenstap van ouders over. Wij blijven een private onderneming die maatschappelijke waarde levert, geen liefdadigheidsinstelling. Een gezonde winst is noodzakelijk om te kunnen investeren in personeel, kwaliteit en continuïteit, én om ondernemers eerlijk te kunnen belonen voor hun inzet en het risico dat zij dragen.

4. Invloed op kwaliteit en innovatie

De kinderopvangsector heeft zich de afgelopen jaren juist onderscheiden door kwaliteit, innovatie en maatschappelijk engagement. Wanneer de overheid winst- en inkomensruimte inperkt, verdwijnt de prikkel om te blijven investeren in verdere verbetering. Dat gaat uiteindelijk ten koste van kinderen, ouders en medewerkers.

Conclusie en aanbevelingen

Ik steun de doelstelling van betaalbare, toegankelijke kinderopvang. Maar dat mag niet ten koste gaan van ondernemerschap, kwaliteit en gelijke behandeling van kinderen.

Ik roep de regering op om:

1. De toepassing van de DAEB-status te heroverwegen of te beperken tot specifieke onderdelen, in plaats van de gehele sector.
2. De WNT niet van toepassing te verklaren op private kinderopvangondernemingen die zelfstandig risico dragen.
3. Zeker te stellen dat de nieuwe financieringsstructuur geen onderscheid creëert tussen kinderen of pakketten van opvang.
4. Ondernemers structureel te betrekken bij de verdere uitwerking van het stelsel, zodat beleid uitvoerbaar, rechtvaardig en toekomstbestendig blijft.
5. Te voorkomen dat het stelsel ondernemers indirect dwingt onderscheid te maken tussen DAEB- en niet-DAEB-diensten om economisch te kunnen overleven.

Alleen dan ontstaat er een stelsel waarin overheid, ouders én ondernemers samen kunnen bouwen aan duurzame, inclusieve en kwalitatieve kinderopvang.

Ik hoop dat mijn bijdrage wordt meegenomen in de verdere afweging en bijdraagt aan een evenwichtige uitvoering van dit belangrijke wetsvoorstel.